

Johann Hieronymus Staud Bernhard Gosmann

Disputatio Exhibens Psalmum CX. Seipsum Explicantem Et a Rabbinorum Corruptelis Vindicantem

Rostochi[i]: Richelius, 1644

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn738046701>

Druck Freier  Zugang





45

DISPUTATIO

EXHIBENS

PSALMUM CX.

SEIPSUM EXPLICANTEM ET à RAB-
BINORUM CORRUPTELIS VINDI-
CANTEM

Quem

In honorem & sub ductu

GLORIOSISSIMI MESSIÆ JESU NAZAREN
REGIS AC SACERDOTIS NOSTRI UNICI

Consensu Venerandæ Facultatis Theologicæ

PRÆSIDE

M. JOHANNÉ HIERONYMO STAUDIO

Camin - Pomerano.

Publicæ ventilationi Ebræo idiomate ad diem 20. Junij
in Auditorio Majori instituendæ
subjicit

BERNHARDUS GOSMAN

Lippiâ - Westph. Auth. & Resp.



ס"א אנוש כי תזכרנו וכן: אדם כי תפקדנו: ותחסרנו מעט
מאלהים וכבוד ודבר העטרתו: תמשילוהו במעשי
דוך בל שחת תחר: רגליו:



ROSTOCHI

Exprimebat Johannes Richelius, Senat: Typogr.

Anno 1644, 1645, XLIV,

1644



VIRO

*Admodum Reverendo, Clarissimo &
Excellentissimo*

Dn. PHILIPPO HENRICO Friedlieb /

S. S. Theol. Doctori, ad æd. Jacob. apud Stralsundenses
Pastori, nec non Rev. ibidem Ministerii Seniori
gravissimo, meritissimo,

Favitori studiorum meorum devotè
venerando,

Hoc quod est vice

בכורי מעל רשא הכתוב

observantissimè dedicat

BERNHARD GOSMAN

Lipp. Westph.

Auth. & Resp.



לרוד מזמור

נח מה טובה ומה נעימה נחלת לשונות שאין
בם הלכה לנו על דרך טבעי/ מרש יש על כן
שהיה בתקומתך ישראל על התבונן ארץ
גמרה הקדושה שנמלאה בשר שלום יהודה ומפני זה
צריך לשיב את לבי על תמונת של מזמור הנביא
רוד ועל הצעה אשר בה נושא המאמרה ובה חיל ויכלת
דבה אל מול רבנן כמו שנקראו שאומרים כאויבים על
המשיח שהיה יהודה צדקנו.

ב

לרוד מזמור/ פתיחה היא שנשמעה על מעט
בספר תהלים/ אח לה תהל/ כד ותהר/ קנ מחברו
רוד אעג יש הרבים שהם התמהו על זה פירוש
ובלתי טעם/ טענה נפלה על טעם המקרא שאחר/ ומה
שאמר ראע לדוד כמו לשלמה לפי ענין שר נושא
למי איפה מדרך על דרך התראה/ לנגדה טעם
המקרא על המלור/ לגמרי דומור/ אחד מוכיח
פירוש אחד וכן תרגום על יד רוד תושבחה:

ג

כל מקום שאין בו נושא המאמרה אין שום דבר
מוכיח/ על דברתי החיוב אחרי מלי הנושא/ שב בני

לִימִינִי עַל אֲשֵׁרֶת אוֹיְבֵיךָ הָדוּם לְרַגְלֶיךָ שֶׁנֶּאֱמַר כָּל־
הַדּוֹלֵךְ עָלֶיךָ דְּבָרֶיךָ הָאֵלֹהִים נֶאֱמַר וְהוֹרֵה לְאֲדֹנָיו שֶׁכֵּן
לִימִינִי וְגוֹמ' וּבִדְבָרֵהֶם הָאֵלֹהִים נִחְבָּא מִשְׁפָּט כִּלְלִי זֶה
הַמִּזְמוֹר עָלֶיךָ זֶה דֶּרֶךְ הַמְּשִׁיחַ יֵשֶׁב יְיָ לְעוֹלָם שְׁהוּיָה
יִשִּׁית כָּל אוֹיְבָיו הָדוּם לְרַגְלָיו וּמִשְׁפָּט הַזֶּה בְּנוֹי עָלֶיךָ
שְׁנֵי אֲדָנִים עָלֶיךָ נֶאֱמַר יְיָ וְעַל שְׂבוּעָתָ יְיָ

ד'

נֶאֱמַר יְיָ לְאֲדֹנָיו סִיג לַחֲכָמָה שְׁתִּיקָה כְּמוֹ מִשְׁרָא
וּבִעֲכָשִׁיו יִתְכַן הַהֶפֶךְ מִשְׁתִּיקָה רְשֵׁי פִירוּשׁ מֵלֶת לְאֲדֹנָיו
עָלֶיךָ אֲבִרְהָם מַחְמַת מִלְחָמָה עָלֶיךָ אִמְרָפֶל כְּמוֹ
וְהָיָה בִימֵי אִמְרָפֶל וְגוֹמ' וּבִעֲנִין אַחֵר פִּירוּשׁ לְאֲדֹנָיו עַל
עֲסָקֵי אֲדֹנָיו שְׁאוּרֵי כְּמוֹ בִּשְׂבִיר אֲדֹנָיו רָאֵעַ עַל דּוֹר כְּמוֹ
יַעֲנֵךְ יְיָ בְּיוֹם צָרָה וְגוֹמ' וְאִין בְּפִיהֶם נִכּוֹנָה וְאִין פִּירוּשׁ
זוֹלָתִי שֶׁעַל הַמְּשִׁיחַ שְׁהוּיָה לְבָרוּ יִמִּין אֲבִיו כְּנֶגֶד טֹבַע
אֱלֹהִים שֶׁלּוֹ הִקְבָּה בְּרָגָא אֶת כָּל הַבְּרִיּוֹת כְּמוֹ יְדֵי
יְסֻדָּה אֶרֶץ וְיִסְדֵּי טַפְחָה שְׁמִיָּם וְהוּיָה יְיָ יַעֲקֹב וְגוֹעַל
יִשְׂרָאֵל כְּמוֹ כֹּה אָמַר יְיָ גְּאֻלְךָ וְיִצְרָךְ מִכְּטָן אֲנֹכִי יְיָ
עֲשֵׂה כָל וְגוֹמ' וְהִנֵּה הָרְאִיָּה גְּמוּרָה מִי שֶׁעֲשֵׂה שְׁמִים
הוּא גְּאֻל יִשְׂרָאֵל מִי שֶׁעֲשֵׂה שְׁמִים הוּא יִמִּין יְיָ מִתּוֹךְ
זֶה יִמִּין יְיָ תְּהִיָּה גְּאֻל יִשְׂרָאֵל וְכִיצֵד דוֹד אוֹ אֲבִרְהָם
עֲשֵׂי שְׁמִיָּם.

ה'

שָׁבִי לִשְׁוֹן בְּעֲנִין רֹאשׁ שָׁכֵן וְעָקֵר גְּדוּלָּה הוּיָה
לְשִׁמּוֹר עֲנִין הַלְּשׁוֹנוֹת לְתוֹסַפַּת הַבִּיאֹר לֶךְ אֵלֶי הַמְּלֹחַת
שֶׁכֵּן וְלִימִינִי כִּי כִּגְוִן יִמִּין יְיָ מַעֲלָמוֹ לְעוֹלָמוֹ וְכֵן שְׂבִיתוֹ
עַד

עד עולמי עד בלי קץ בעבור זה נקרא אבי עד/ ומלתי
ימין לשון כח השם יתברך אשר בלתי בעל תכלית
מלתי שמים וארץ כמו וימיני טפחת שמים/
ותאחזני ויניכר וכי יי/ לא יחלק לחלקים ימין יי/ היי/ת
יי/ עצמו ולמי מן המלאכים אמר יי/ שב לימיני כול
שכן לאברהם או לדוד.

י

הדום/ בחשבי להדום בכל שאמצא מקומות
נאמר במאמרה מיוחס לוי/ ועל דרך זו לשון הדום רגלי
מופת האל שדי כמו השמים ככאי והארץ הדום רגלי/
כך פירוש לפי המקרא קדוש וישר/ וכיצד הדום
החיות לדוד או אברהם.

יז

מטה/ לשון משען או מסעד כמו כל מטה לחם
שבר/ הנר/ אחרי שבתו לימין אביו הזכיר שבטו
שאינו בלתי כח אלה מטה עז ער דרך ולי/ היה
בח מטו/ עז שבט למשול מקל תפארת/ : ישלח
יהוה מציון/ היא עיר דוד מהללה וכל תחת עם יי/
והרצון בו כי המשיח מלך ציון כמו שנאמר ואני נסכתי
מלכי ער ציון הר קדשי כאשר גם הוה בולד מכירת
דוד והעדויצא חסר מגזע ישי כן מטה עז ישלח יי/
מציון אל כל הארץ כמו שכתוב ומציון תצא תורה
וגומ/ אכן שיבטו מטה עז כי ירועם ארץ איביו בשבט
ברזל/ ותכרה ארץ בשבט פיו וברוח שפתיו ימיר
רשע.

3X

רדה/ התחייב אחרי מרי/ מטרה עוך כי יהווה
 דך מטח עו על כן רדה בקרב אויבך הינו כחול חילים
 על כל הארץ שהיא הרום לרגליו כמו וירד מים עד ים
 ומנהר עד אפסי ארץ: על דרך קצרה גבורה לו עד אין
 והי מספר ער^ל טעם כיושב לימן אביו/ וכיצד הפירוש
 על דוד ואברהם.

מרחם משחר וגומ/ כל לו של דבר כמו המשיח
 יושב לימן אביו וכמו רודה בקרב אויביו וכן מוכן
 להיותו של ילדותו מרחם משחר/ רל^ל טל^ל רחם
 משחר אין מספר לו אלה טל^ל ילדותו שגיא מרחם
 משחר עמן המשיחים מלבשי/ הדדי קדש שילדו דך יורבו
 מטל^ל השחר משעירי/ עלי דשא ומרביבים עלי עשב/
 ומשם מבואר נושא המאמרה שהוא יי/ המשיח ער^ל
 אצמו כי מיהוא שילדותו שגיא מטל^ל רחם משחר/ וכיצד
 הפירוש על דוד ואברהם.

נשבע/ ראש הראיה השנית ויאמר נשבע יי/ כדי
 שיתורה אמונת עצת יי/ ער^ל המשיח שהוא יקום כהן
 לעולם: כהן בענין ראש משרת אם יהווה משרת לאדם
 שהוא שליט כמו ובני דוד כהני/ או לאר^ל עליון כמו
 אחרון הכהן/ וכהן על דברת מלכי צדק הוא כהן לאר^ל
 עליון שנאמר עליו והוא כהן לאר^ל עליון: ובאמרה
 נוכל ליחם זה פירוש על המשיח כי כמו שנקרא שמו
 מלכי

מרכי צדק מלך שלם כהן לאר עליון שברך את אברהם
ויקח מעשר מכל כן חמשיח הוא מלך צדק פמו יהודה
צדקנו הוא מלך שלום שהשיב לנו שלום וחונן כהן
לאר עליון מקור כל הברכה אשר בויתברכו כל זרע
אברהם והוא לוקח מעשר ממנו הינו זכחי תורה פרים
שפתינו יושב כהן לעולם לימין אביו מתפלל בעדנו
על דברתי מלכי צדק ולא על מנהג כהנת אחרון שהיא
בטלה אבל איך תוכל זאת להשאיל על אברהם או על
דוד כי כל אחד משניהם לא נקרא בכתוב כהן אל עליון.

יא

ארני על ימנך מי זהו ארני אבי שמחץ כיום
אפו מלכים אפו מגזרת אנף וענינו כן צפניו יום
עברה יום החונן וגומ

יב

מלא גויות הנצח הרוחני על השר שהוא ראש
ושר על ארץ רבה שכתוב אך אלהי ומחץ ראש אויביו
קדקד שער ודברים אלו מלני גויות מחץ ראש וגומ
אינם אלה גמרה על הנשוא ידיו לשון מחץ עבר
לאמתת הנבואה.

יג

מנחה נחל בדרך נחל המוני וגם פשוט כי לשון
דרך על שהוא המוני ועל שהוא פשוט ולמה זה
להשתפל על עצמו ובשפלתו התהלך הוגן דרכו ועל כן
הפרשה הולך על מותו וצריך הוא להיותו אויביו הדום
להגליו.

יד

על כן דברי תולדות והתחייבות מוכיחי שר
תכונה שלמה לפי אחות מלה כן שנגזרה מעל שרש

בן ומועם המקרא שלפני מדור על כן עשו בחר
בעבור הגנה גמרה שעל מזמור ואופנה והולדה זיורים
ראש וחומר הוי תחיתו מתוך רחם הארץ לשברת
לעולם בכסאו לימן אביו לנעת.

טז

ומתוך זו התברר מאד כי לוי אברהם אורדא
אחר ראוי לנשיא מאמרה בזה המזמור אלוי המשיח
ישוע הנצרי כי הוי בן דוד ואדון דוד יחד הוא לבדו
ישב לימן יי אביו מלך הנכבד על ציון הר קדשו
וכהן לעולם על דברתי מלכי צדק הוי מחץ ראש
השמן שהוי ראש על ארץ רבוי ואחרי שפלותו
וחושי הקם על מלומם על שמי השמים: וגם השכים
פירוש קצת רבני הרב יודן על מזמור ה אמר לעתיד
לכונן הקבד מושב למלך המשיח לימינו שנאמר
נא יי לאדני: והרב יצחק ארמא אמר לוי מצינו
אדם וגבאי שיהנבא ילדתו קודם ילדת אביו ואמו כי
אם משה צדקנו ולודי רמז מרחם משחר לך ט
ילדותך כי אפילו בריאות השמש הורה חזק וקיים
שמו של משהנו והורה בימן האל וזה שאמר
שב לימיני: ועתה ה הודים עד מתי תמששו בצהריים
כעור באפלה עד מתי כבוד המשים לכלמה תאהבון
רוק תבקשו כזב נשקו בר פן יאנק עברו אותו ביראון
וגילו ברעה כי יבער כמעט אפו אשרי כל חוסי בו:

90 * 90

9



Vert.: B. Gosmann

F. H. Standius.

R. H. Theol. 1644.



VIRO

*Admodum Reverendo, Cl.
Excellentissimo*

Dn. PHILIPPO HENRI

S. S. Theol. Doctori, ad æd. Jacob. a
Pastori, nec non Rev. ibidem Mi
gravissimo, meritissi

Favitori studiorum meoru
venerando,

Hoc quod est vic

דורי מעל רשא הכתוב
obse

BERNH
L



edlieb /
denfes
ori

cat
OSMAN
sp.

